

A - A la recherche de l'Arche perdue...

תלמוד בבלי מסכת יומא דף כא עמוד ב

אלו חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש שני, ואלו הן: ארון וכפורת וכרובים, אש, ושכינה, ורוח הקודש, ואורים ותומים. - אמרי: אין, מיהוה הוה, סיועי לא מסייעא.

▪ רש"י מסכת יומא דף כא עמוד ב

ארון כפורת וכרובים - כוליה חדא מילתא, ושכינה לא שרתה בו, ורוח הקודש לא היתה בנביאים משנת שתים לדריוש ואילך.

Talmud Bavli, traité Yoma, page 21B

Voici les cinq choses qui étaient différents entre le premier Temple et le second : **l'arche sainte, le propitiatoire** (couvercle en or qui couvrait l'arche) **et les chérubins**, le feu (qui descendait du ciel), la Présence divine, l'esprit saint (la prophétie), et les pierres précieuses. On enseigne que ces dernières y étaient, mais elles n'aidaient pas le grand prêtre.

▪ Commentaire de Rachi

L'arche sainte, et le propitiatoire et les chérubins : ce sont trois éléments faisant partie du même élément. La Présence divine n'y résidait pas. Et l'esprit saint quitta les prophètes dès la 2ème année du règne de Darius.

Modèle de l'Arche sainte, Glencairn museum

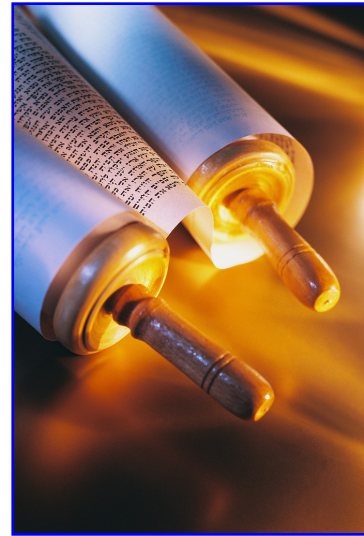
B - Une alliance nouvelle

ירמיהו פרק לא

(ל) הנה ימים באים נאם יקוק וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה:

(לא) לא כברית אשר כרתי את אבותם ביום החזיקי בידם להוציאם מארץ מצרים אשר הפה הפרו את בריתי ואנכי בעלתי בם נאם יקוק:

(לב) כי זאת הברית אשר אכרת את בית ישראל אחרי הימים ההם נאם יקוק נתתי את תורתם בקרבם ועל לבם אכתבנה והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי לעם:

▪ רד"ק ירמיהו פרק לא פסוק ל

הנה ימים באים, ברית חדשה - חדושה הוא שתהיה קיימת לא תופר כמו שהופרה הברית שכרת ה' עם בני ישראל בהר סיני בזה ואומר כי הנביא נבא על תורה חדשה שעתידה להיות לא כתורה חדשה שנתנה בהר סיני כמו שאמר לא כברית אשר כרתי את אבותם והיא התורה חדשה שחדש להם תשובתם הרי אמרו פי' מה היא לא כברית אשר כרתי את אבותם והם הפרו את בריתי וזאת הברית לא יפרוה כי אתן תורתי בלבם ועל לבם אכתבנה שלא תשכח מהם לעולם וכל הענין כמו שמפרש והולך כי לא תהיה חדוש הברית אלא קיומה (...)

ילקוט שמעוני ישעיהו רמז תכט

עתיד הקב"ה להיות יושב בגן עדן ודורש, וכל הצדיקים יושבים לפניו וכל פמליא של מעלה עומדים על רגליהם, וחמה ומזלות מימינו של הקב"ה ולבנה וכוכבים משמאלו, והקב"ה יושב ודורש תורה חדשה שעתיד ליתן ע"י משיח, וכיון שמסיים ההגדה, עומד זרובבל בן שאלתיאל על רגליו ואומר יתגדל ויתקדש, וקולו הולך מסוף העולם ועד סופו, וכל באי עולם כלם עונים אמן, ואף רשעי ישראל וצדיקי עובדי אלילים שנשתיירו בגיהנם עונים ואומרים אמן מתוך גיהנם, ומתרעש העולם עד שנשמע קול צעקתם לפני הקב"ה

Le prophète Jérémie, Gustave Doré

Jérémie, chapitre 31

30) **Voici, des jours vont venir**, dit le Seigneur, où Je conclurai avec la maison d'Israël et la maison de Juda **une alliance nouvelle**,

31) qui ne sera pas comme l'alliance que J'ai conclus avec leurs pères le jour où Je les ai pris par la main pour les tirer du pays d'Égypte, alliance qu'ils ont rompue, eux, alors que Je les avais étroitement unis à Moi, dit le Seigneur.

32) Mais voici quelle alliance je conclurai avec la maison d'Israël, au terme de cette époque dit l'Éternel : Je ferai pénétrer ma foi en eux, c'est dans leur cœur que Je l'inscrirai ; Je serai leur Dieu et ils seront Mon peuple.

▪ Commentaire du Radak sur le verset 30

C'est un renouvellement qui la maintiendra et qui ne se brisera pas. Ce ne sera pas comme l'alliance faite par Dieu avec les enfants d'Israël au mont Sinaï, qui se brisa (avec la faute du veau d'or). Le prophète parlait de cette nouvelle Torah qui sera différente de celle du mont Sinaï. Alors les gens se posèrent des questions pour savoir de quelle Torah nouvelle parlait le prophète. En fait, cela ne sera pas une nouvelle Torah, mais une consolidation de la première alliance, car cette fois ci, ils ne pourront pas la briser, car elle aura été donnée et inscrite dans le cœur, afin de ne pas l'oublier. Et donc le mot «*h'idouch*» ne doit pas être compris par «nouveau» mais par «maintien» (...).

Midrash Yalkout Shimoni sur Isaïe, section 247

Dans le futur, le Saint béni Soit-Il sera assis dans le jardin d'Eden et enseignera. Tous les justes seront assis devant lui, et toute l'armée céleste se tiendra à leurs pieds. Le soleil et les signes astrologiques à la droite de Dieu, la lune et les étoiles à sa gauche. Dieu enseignera alors une Torah nouvelle, qu'Il donnera dans le futur par l'intermédiaire du Messie. Et lorsque l'enseignement sera terminé, Zéroubavel fils de Chaltiel se lèvera et dira le kaddish. Sa voix se fera entendre d'un bout à l'autre du monde, et toutes les créatures répondront d'une même voix «Amen!». Même les mécréants et les serviteurs d'idoles, qui seront au Guéhinam, répondront amen. Le monde sera en furie jusqu'à ce que leurs voix soient entendues par Le Saint béni soit-Il.